

UPUTSTVO ZA AUTORE

Postupak podnošenja rukopisa u 5 koraka

Korak 1. Izaberite tip rukopisa koji odgovara osnovnoj ideji vašeg članka shodno *Tabeli 1.1*.

Tipovi rukopisa.

Korak 2. Pripremite svoj članak u skladu sa preporučenom strukturom i obimom navedenim u odeljku 1. *Priprema rukopisa.*

Korak 3. Proverite da li je vaš članak usklađen sa preporukama datim u odeljku 3. *Etički kodeks* i 4. *Reprodukcija materijala zaštićenih autorskim pravima.*

Korak 4. Pošaljite nam svoj rukopis, navodeći kom tipu iz naše klasifikacije rukopisa pripada, uz priložene datoteke navedene u odeljku 4. *Priložene datoteke* na elektronsku adresu mail@psychotherapyscience.today

Korak 5. Sačekajte rezultate recenziranja i unesite nužne ispravke u skladu sa preporukama recenzenata.

1. Priprema rukopisa

1.1. Tipovi rukopisa, preporučena struktura i dužina rada:

Tip članka i opis	Dužina	Apstrakt	Reference	Drugo
Originalni naučni članak: Naučno značajan članak koji daje suštinski teorijski ili empirijski doprinos.	do 5,500 reči	do 250* reči	≤50	do 5 grafičkih prikaza Primer članka
Prethodno saopštenje: Originalni, ali kraći rukopisi koji sadrže preliminarne rezultate istraživanja ili rezultate čiji karakter zaheva hitno objavljivanje.	do 1,800 reči	do 150* reči	≤15	1 mala tabela ili slika Primer članka
Pregledni članak: Sistematski pregled literature i metaanaliza. Upoznajte se sa standardima metaanalitičkih izveštaja.	do 7,000 reči	do 250* reči	≤100	Primer članka
Psihoterapijski alati: Opisi, pregledi ili ilustracije tehničkih aspekata psihoterapijske prakse koji se mogu koristiti u cilju poboljšanja ili evaluacije psihoterapijskih tretmana.	do 3,000 reči	do 150 reči, nestrukturisan	≤20	U zaključku navesti listu od najmanje 5 preporuka Primer članka
Diskusija o kliničkom slučaju: Zamaskirani dosije psihoterapijskih tretmana faktičkih pacijenata, koji prevazilaze uobičajene izveštaje o slučaju, koristeći materijal slučaja u cilju ilustracije važnog teorijskog, kliničkog ili konceptualnog problema.	do 2,000 reči	bez apstrakta	≤20	Primer članka

Pogled (gledište) autora: Kratko izloženo mišljenje koje se fokusira na teme relevantne za psihoterapijsku praksu.	do 1,400 reči	bez apstrakta	≤5–10	Najviše 3 autora, bez slika i tabela Primer članka
Psihoterapijske refleksije: Kratki refleksivni članci fokusirani na psihoterapijske teme. Mogu obuhvatati lično iskustvo u vođenju ili posećivanju psihoterapije, diskusije o istorijskim trendovima u psihoterapijskoj praksi, ili šira razmišljanja na temu razvoja ili praktikovanja psihoterapije.	do 1,500 reči	do 150 reči	≤10	Najviše 3 autora, bez slika i tabela

* Limit dužine rukopisa ne obuhvata apstrakt, naslove, reference, tabele i slike.

1.2. Pojediniosti strukture članka.

- **Naslov:** opisuje rukopis i/ili osnovni odnos između varijabli. Treba da bude informativan i da ne premašuje 115 karaktera sa razmacima.
- **Apstrakt:** kratak i jasan sažetak rukopisa koji sadrži osnovne zaključke. Apstrakt ne bi trebalo da sadrži nedefinisane skraćenice ili neodređene reference. Apstrakti treba da budu jasni, koncizni, čitljivi i predstavljaju samostalni opis članka. Kod empirijskih istraživanja (uključujući sistematske pregledne članke i metaanalize), apstrakt treba da bude strukturisan tako da sadrži sledeće informacije u celim rečenicama pod navedenim naslovima: cilj (primarna svrha članka), metode, rezultati, zaključci. Molimo autore da ne koriste reči “mi” ili “naši” u apstraktu. Kod drugih tipova članaka koji zahtevaju apstrakt, celishodan je nestrukturisan format apstrakta, bez izdvojenih naslova.
- **Uvod:** pruža kontekst ili pozadinu istraživanja (odnosno uvid u prirodu problema i njegov značaj) i rezimira relevantna ranija istraživanja na logičan i kritički način, vodeći čitaoca ka glavnom pitanju na koje rukopis teži da odgovori; jasno navodi problem koji se ispituje, kao i rezultate i teorije koji su u datom istraživanju stavljeni pod sumnju ili prošireni (oko 25% dužine rukopisa).
- **Metod:** opisuje empirijski dizajn istraživanja, proceduru uzorkovanja, pripremu stimulusa (ako je relevantno), prikupljanje podataka, korišćene instrumente, opremu i procedure (nove metode treba opisati detaljnije); jasno navodi tip zabeleženih podataka, merne instrumente i etičke aspekte ako je potrebno; može počinjati hipotezom/-ama; ukratko, treba da sadrži dovoljno informacija kako bi istraživanje moglo biti ponovljeno.
- **Rezultati:** Predstavite svoje rezultate u logičkom redosledu u vidu teksta, tabela i slika, dajući prednost glavnim ili najznačajnijim rezultatima. Nemojte ponavljati podatke iz tabela ili slika u tekstu; istaknite ili rezimirajte samo najvažnija zapažanja. Pružite podatke o svim primarnim i sekundarnim rezultatima merenja navedenih u odeljku Metod. Obrada podataka i statistička analiza treba da budu jasno izložene (naročito kada se radi o novim ili retko korišćenim procedurama); pored statističke analize, autori bi trebalo da pruže i tekstualno pojašnjenje dobijenih rezultata (dok se interpretacija istih ostavlja za diskusiju). Dobrodošli su prilozi u vidu baza podataka i materijala istraživanja (kao dodatnih datoteka; poželjni formati su Excel i SPSS); u pojedinim slučajevima, recenzenti ih mogu dodatno zatražiti.
- **Diskusija i zaključak:** sadrže interpretaciju dobijenih rezultata. Interpretacija se daje u kontekstu modela, teorija i rezultata prethodnih istraživanja, predstavljenih u Uvodu. Svrishodno je početi diskusiju kratkim rezimeom glavnih rezultata, a zatim istražiti moguće mehanizme ili objašnjenja istih. Naglasite nove i značajne aspekte vašeg istraživanja. Jasno navedite koje rezultate prethodnih studija potvrđuju, osporavaju ili dopunjuju tekući rezultati vašeg istraživanja, a zatim ponudite, ukoliko je moguće, nove modele ili okvire koji objašnjavaju vaše rezultate; iznosite isključivo logične tvrdnje

zasnovane na predstavljenim rezultatima, ali naglasite ako bi vaš novi model mogao da obuhvati i rezultate drugih studija. Zaključak može biti izdvojen u zasebni odeljak, gde ćete obrazložiti na koji način je vaše istraživanje doprinelo napretku naučnog znanja. Diskusija i zaključak zajedno mogu činiti najviše 30% rada, ali ne bi trebalo da budu kraći od Uvoda.

- **Ključne reči:** tri do pet, obično sadrže istraživani fenomen, korišćene teorije/modele, ponekad naziv uže oblasti psihologije ili korišćene statističke procedure. Molimo vas da navedete ključne reči koje se mogu koristiti u svrhu indeksiranja.
- **Dodaci:** detaljne tabele sa podacima koje mogu iskoristiti i drugi istraživači (podaci treba da budu rezimirani u tekstu osnovnog članka); dijagrami kliničkih ispitivanja; slike koje ilustruju podatke studije u alternativnom formatu; proširene ili anotirane bibliografije; upitnici, testovi, ček liste itd. Dodaci mogu biti predstavljeni u bilo kom od sledećih formata: plain text (.txt), JPEG image (.jpg), adobe PDF (.pdf), excel spreadsheet (.xls), word document (.docx), powerPoint (.ppt), mp3 (.mp3), mp4.
- **Finansiranje i Zahvalnice.** U zasebnom odeljku za sve autore moraju biti navedeni svi potencijalni sukobi interesa i izvori finansiranja, nezavisno od toga da li su direktno vezani za temu rada ili ne. Ovakve izjave treba da sadrže informacije o vlasničkom kapitalu, ugovorima o podeli dobiti, autorskim naknadama, patentima i istraživanjima ili drugim grantovima dobijenim od strane privatnog sektora ili blisko povezanih neprofitnih fondova. Podrška bilo koje vrste od strane farmaceutskih kompanija mora biti navedena i pojašnjena njena svrha, na primer: honorari govorničkog biroa, fond za putovanje, naknada za usluge konsultativnog veća, istraživački grantovi itd. Autori snose odgovornost za obznanjivanje svih dodatnih podataka čiji uticaj na izveštaj o studiji može biti protumačen kao potencijalno važan.

1.3. Informacije o autoru

Svi autori rukopisa moraju biti navedeni na naslovnoj strani rukopisa punim imenom i prezimenom, kao i njihove afilijacije (ustanove u kojima su zaposleni), brojevi telefona i elektronske adrese. Jedan od autora mora biti označen kao lice sa kojim se može stupiti u kontakt (korespondent). Molimo vas da navedete ustanovu u okviru koje je istraživanje sprovedeno. Za svakog od autora navode se njegove najviše akademske titule. Ukoliko neko od koautora tokom procesa recenziranja promeni afilijaciju, nova afilijacija se može navesti u fusnoti. Obratite pažnju da se promene afilijacije ne mogu unositi nakon što je rukopis prihvaćen.

Sva lica koja na to imaju osnovano pravo moraju biti pomenuta u svojstvu koautora rukopisa; lice navedeno u svojstvu korespondenta mora imati dozvolu svih koautora da deluje kao posrednik u njihovo ime po svim pitanjima koja se tiču rukopisa, a redosled imena mora biti odobren od strane svih autora. Obaveza je autora da u rad uključe izjavu o finansiranju, koja potvrđuje finansijske interese ili dobit koju ostvaruju direktnom primenom svog istraživanja, ako takvi postoje.

Obraćamo vašu pažnju na to da će e-mail adresa korespondenta biti prikazana u PDF formatu članka, kao i u online režimu pregleda.

1.4. Opšte smernice o stilu

Tabele i slike

- **Jezik:** Engleski, ruski ili srpski. U procesu recenziranja, recenzenti mogu ukratko prokomentarisati stil pisanja i jezičku kompetenciju; manje greške će ispraviti naš lektor; međutim, rukopisi čiji jezik nije na zadovoljavajućem nivou neće biti prihvaćeni.
- **Naslovi/zaglavljaja:** treba da budu koncizni.
- **Skraćenice:** Uopšteno govoreći, nije poželjno skraćivati termine, osim u slučaju čestog ponavljanja i kada je skraćenica od pomoći čitaocu. Prilikom prvog pominjanja koristite pun termin, a skraćenicu navedite u zagradi. U daljem tekstu koristite samo skraćenicu.
- **Broj:** brojevi manji od 10 pišu se slovima, izuzev: količina navedenih u mernim jedinicama (8mmol/l); uzrasta (starosti 6 nedelja) ili nabiranja nekoliko brojeva (11 pasa, 9 mačaka, 4 skočimiša).
- **Tržišna imena:** Nazivi hemijskih supstanci i lekova se navode isključivo u generičkom obliku. Ne treba koristiti tržišne nazive. Ako su u istraživanju korišćeni lekovi sa zaštićenim imenom, navedite ih pod generičkim imenom, a zaštićeno ime, kao i ime i lokaciju proizvođača pomenite u zagradi. Prilikom upotrebe reči koje predstavljaju zaštićeni termin ili tržišni naziv ili na isti pretenduju, autori moraju koristiti simbol ® ili TM.
- **Slike i tabele:** treba da sadrže legende i uključuju samo relevantne i informativne slike i tabele. Grafikone treba kreirati u programu MS Excel; uverite se da grafikoni omogućuju pristup sirovim podacima na osnovu kojih su kreirani.
- Originalni naučni članci treba da sadrže najviše 5 tabela, slika ili tabela i slika kombinovano. Koristite grafičke prikaze samo onda kada ilustruju relevantne podatke ili ih jasnije konceptualizuju nego tekstualni materijal. Podaci dati u kratkim tabelama se često sažetije mogu pružiti u obliku teksta. Podaci iz jednostavnih grafikona mogu se prikladnije predstaviti u tabeli ili tekstu. Ček liste i upitnici se generalno ne uključuju u osnovni tekst članka; ipak, ovi materijali mogu biti dodati u priloženim datotekama, ili tekst može sadržati napomenu da je autor omogućio pristup istim. Slike bi trebalo da sadrže suštinski važne podatke koji ne mogu biti adekvatno predstavljeni u tekstu ili tabelama. Da bi bile prihvaćene za objavljivanje, slike moraju biti jasne, nepretrpane, dvodimenzionalne. Linijski grafikoni treba da sadrže merne jedinice. Naslovi slika i fusnote se navode u tekstu rukopisa, nakon Literature i pre svih tabela. Tabele treba smestiti na kraj rukopisa, nakon Literature i svih zaglavljaja slika. Nemojte unositi tabele u osnovni tekst narativa ili ih podnositi kao priloženu datoteku.
- **Ilustracije:** napominjemo da se naš Časopis pridržava striktnih pravila u pogledu autorskih prava; prihvatamo originalne materijale, a kada materijal nije originalan, autor je dužan da pribavi neophodne dozvole; slike se podnose u visokoj rezoluciji (JPEG, 300dpi). Preferirani format grafičkih datoteka je JPG, a za vektorske datoteke - EPS. Grafikoni preuzeti sa veb stranica neće biti prihvaćeni za objavljivanje. Multipanelne slike (odnosno slike iz delova odvojenih oznakama a, b, c, d itd.) treba da budu sastavljene u jedinstvenu datoteku. Ukoliko je moguće, legendu smestite ispod slike, umesto sa strane.
- **Sve slike, tabele i ilustracije** se daju na kraju rukopisa, svaka na zasebnoj stranici u odgovarajućem redosledu; ovaj odeljak treba početi stranicom koja sadrži opise i legende (ako je primenjivo) svakog elementa pojedinačno, takođe u odgovarajućem redosledu; molimo vas da navedete željeni položaj svake slike, tabele ili ilustracije u tekstu.
- **Literatura:** Literatura se navodi na kraju članka shodno redosledu citiranja u tekstu prema APA standardima. Spisak korišćene literature treba da sadrži sve reference pomenute u rukopisu i ne više od toga; iako je vrlo pohvalno pokazati poznavanje istorijata proučavanog polja i citirati klasična dela i radove, većina referenci treba da bude savremena, ukazujući time na naučni značaj datog istraživanja u sadašnjosti. Veoma je poželjno korišćenje DOI.

U spisku korišćene literature navode se samo objavljeni radovi (uključujući i online publikacije), prihvaćeni za objavljivanje ili predstavljeni na krupnim nacionalnim skupovima. Citiranje radova u štampi treba da sadrži naziv Časopisa ili ime izdavača. (Ukoliko citirate neobjavljen materijal, označite izvor i godinu u zagradi u tekstu rukopisa, a ne u spisku korišćene literature. Citiranje neobjavljenih materijala treba svesti na minimum.)

Primeri osnovnih formata navođenja referenci:

1. **Journal Article:**

Hughes, G., Desantis, A., & Waszak, F. (2013). Mechanisms of intentional binding and sensory attenuation: The role of temporal prediction, temporal control, identity prediction, and motor prediction. *Psychological Bulletin*, 139, 133–151.

<http://dx.doi.org/10.1037/a0028566>

2. **Authored Book:**

Rogers, T. T., & McClelland, J. L. (2004). *Semantic cognition: A parallel distributed processing approach*. Cambridge, MA: MIT Press.

3. **Chapter in an Edited Book:**

Gill, M. J., & Sypher, B. D. (2009). Workplace incivility and organizational trust. In P. Lutgen-Sandvik & B. D. Sypher (Eds.), *Destructive organizational communication: Processes, consequences, and constructive ways of organizing* (pp. 53–73). New York, NY: Taylor & Francis.

Drugi primeri referenci: https://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html,
<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>.

Citati: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations/quotations>.

2. Priložene datoteke

Uz sam Rukopis, molimo autora sa kojim će se voditi komunikacija da nam pošalje i sledeće 4 datoteke:

2.1. Izjava o kliničkom uticaju - kratka izjava, pisana razgovornim jezikom, koja rezimira osnovne rezultate članka i njihov značaj za kliničku praksu. Molimo vas da strukturirate izjavu tako da u 1-2 rečenice odgovorite na svako od sledećih pitanja:
1) Na koje pitanje iz primenjene kliničke prakse ovaj rad teži da odgovori?
2) Na koji način bi kliničari mogli svrsishodno da upotrebe primarne rezultate ovog istraživanja u primenjenoj praksi?
3) Koji su ključni zaključci i implikacije rada za buduću kliničku praksu i istraživanja?

2.2. Kratke biografije autora.

2.3. Obrazac izjave o finansiranju ([download](#)).

2.4. Izjava o prenosu autorskih prava ([download](#)).

3. Etički kodeks

3.1. Informisana saglasnost pacijenta

PST izrazito poštuje pravo pacijenata na diskreciju. Nikakve identifikacione karakteristike ili podaci koji bi mogli otkriti identitet pacijenta, uključujući imena, inicijale ili bolničke oznake, ne smeju biti objavljeni u obliku tekstualnih opisa, fotografija, grafikona i porodičnog porekla, osim ako je ta informacija od suštinskog značaja za nauku. Ukoliko istraživanje uključuje ljudske subjekte i lične informacije imaju značajnu naučnu svrhu, prilikom podnošenja rukopisa autor je dužan da naglasi da su svi pacijenti i/ili učesnici dali informisanu saglasnost i da je protokol odobrio Etički odbor. Za članke koji sadrže detaljne informacije o identitetu pacijenta (ili roditelja, staratelja, pravnog zastupnika ili imovine), pacijent mora dati pismenu informisanu saglasnost za objavljivanje. Autori treba da obaveste ove pacijente ako postoji mogućnost potencijalnog prepoznavanja materijala ili podataka nakon objavljivanja rukopisa. Autori pribavljaju saglasnost pacijenta u pismenom obliku i pohranjuju je, a potvrda o pribavljanju informisane saglasnosti će od njih biti zatražena prilikom podnošenja rukopisa.

3.2. Etika istraživanja i objavljivanja

PST teži tome da svi radovi objavljeni u našem časopisu budu visokog kvaliteta i usklađeni sa najvišim etičkim standardima. Očekujemo od urednika, recenzenata i autora koji rade na časopisu i doprinose njegovom sadržaju, da se takođe pridržavaju ovih visokih etičkih standarda.

Dužnost je autora da:

- Definišu ulogu/-e svakog koautora i uvere se da su svi koautori odobrili publikaciju
- Navedu sve autore koji su dali svoj doprinos radu; strogo je zabranjeno “poklanjanje” autorskih prava ili lažno autorstvo
- Pismeno garantuju da ni podneti članak, ni njegove verzije (na bilo kom jeziku) nisu bili objavljeni, niti su javno dostupni online, niti su na razmatranju za objavljivanje na drugom mestu, niti će biti podneti za razmatranje objavljivanja na drugom mestu dok se ne završi proces recenziranja u našem časopisu
- Garantuju da je dati rukopis u potpunosti njihovo delo i da sadrži isključivo originalne i tačne informacije
- Osiguraju pošteno i etično sprovođenje istraživanja. Članci koji predstavljaju istraživanje sprovedeno na ljudskim subjektima moraju navesti ime etičke komisije koja je odobrila studiju ili potvrditi da takvo odobrenje nije bilo neophodno
- Osiguraju pravo pacijenata na diskreciju prilikom objavljivanja članaka koji uključuju ljudske subjekte. Autori su dužni da se strogo pridržavaju uputstava časopisa PST u pogledu izveštavanja o istraživanjima sprovedenim na ljudskim subjektima
- Navedu sve izvore finansiranja i prijave bilo kakav potencijalni sukob interesa
- Precizno citiraju izvore u skladu sa uputstvom o podnošenju rukopisa
- Osiguraju pribavljanje svih dozvola za korišćenje slika, grafikona i dodatnih materijala trećih lica pre objavljivanja rukopisa
- Učestvuju u procesu recenziranja
- Odmah obaveste uredništvo časopisa ukoliko nakon podnošenja rukopisa u njemu otkriju bilo kakve greške, nepreciznosti ili pogrešno predstavljene podatke
- Povuku netačne podatke ili isprave greške
- Prate Uputstvo za autore i pridržavaju se istog

4. Reprodukcijska materijala zaštićenog autorskim pravima

Ukoliko u rukopis želite da uključite bilo kakav materijal na koji ne polažete autorska prava, morate pribaviti pismenu dozvolu nosioca autorskih prava pre objavljivanja. To može biti materijal u obliku teksta, podataka, tabela, ilustracija, fotografija, skica, audio klipova, video klipova, filmskih kadrova i skrinsotova, kao i bilo koji dodatni materijal koji nameravate da uključite. Ovo se odnosi kako na direktnu reprodukciju, tako i na “derivatnu” reprodukciju (ako ste kreirali novu sliku ili tabelu suštinski izvedenu iz izvora zaštićenog autorskim pravima).

Dužni ste da osigurate adekvatno priznanje dobijene dozvole nosioca autorskih prava na svakoj korišćenju slici ili u zaglavlju korišćene tabele. Vi ste isključivo odgovorni za sve naknade koje nosilac autorskih prava može naplatiti za ponovnu upotrebu.

Reprodukcija kratkih fragmenata teksta, izuzev poezije i tekstova pesama, u svrhu kritičkog osvrta moguća je bez pribavljanja formalne dozvole, pod uslovom da se citat reprodukuje precizno i da je naveden pun izvor.

Svi radovi se objavljuju u režimu otvorenog pristupa, u skladu sa uslovima licence Creative Commons CC-BY/CC-BY-NC/CC-BY-NC-ND .